

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po poručiteľovi **J.**, narodenom **X.**, bývajúcim v **G.** a zomrelom **X.**, za účasti dedičov **1/ A.**, ktorá zomrela **X.** a jej právnymi nástupcami sú dedičia **2/ až 11/ 2/ Z.**, bývajúcej v **G.**, **3/ J.**, bývajúceho v **M.**, **4/ D.**, bývajúcej v **P.**, **5/ E.**, bývajúceho v **P.**, **6/ D.**, bývajúceho v **M.**, **7/ P.**, bývajúceho v **G.**, **8/ M.**, bývajúceho v **P.**, **9/ E.**, bývajúcej v **G.**, **10/ V.**, bývajúceho v **G.** a **11/ O.**, bývajúcej v **G.**, vedenej na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 12 D 123/2008 a predtým na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 10 D 145/2004, na dovolanie dediča **7/** zastúpeného JUDr. **A.**, advokátom so sídlom v **B.**, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. apríla 2008 sp. zn. 13 CoD 154/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Dedičom **2/ až 6/ a 8/ až 11/** nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava IV uznesením z 22. mája 2007 č.k. MA 10 D 145/2004-65: I. schválil dohodu o vypořádání bezpodielového spoluvlastníctva manželov (poručiteľa a dedičky **1/**) zaniknutého smrťou poručiteľa, II. určil všeobecnú cenu majetku poručiteľa a zároveň čistú hodnotu dedičstva sumou 300 000 Sk, III. potvrdil nadobudnutie dedičstva pozostávajúceho zo spoluvlastníckeho podielu $1/2$ nehnuteľností v katastrálnom území **G.** zapísaných v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva č. **X.** ako rodinný dom súp. č. **X.** a parcela č. **X.** – zastavané plochy a nádvoria vo výmere **X.** m² dedičom **1/ až 11/** v podieloch po $1/11$ (t.j. po $1/22$ z celku), IV. dedičov zaviazal nahradiť trovy konania.

Na odvolanie dediča 7/ Krajský súd v Bratislave uznesením z 30. apríla 2008 sp. zn. 13 CoD 154/2007 napadnuté uznesenie potvrdil. V odôvodnení uviedol, že tento dedič uplatnil v konaní ako pasívum dedičstva pohľadávku z titulu jeho investícií do rodinného domu tvoriaceho predmet dedičstva, predmetnú pohľadávku ale dostatočne nešpecifikoval a nedoložil. Ostatní dedičia ju neuznali a kvalifikovali ako spornú, lebo výstavba rodinného domu nebola hrazená len z prostriedkov dediča 7/, ale z prostriedkov poručiťa a jeho manželky za prispievania aj ďalších detí, ktoré už boli zamestnané, prípadne mohli fyzicky pomáhať pri výstavbe domu. Na predmetnú spornú pohľadávku nebolo preto možné prihliadnuť (§ 175k ods. 3 O.s.p.).

Potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu napadol dedič 7/ dovolaním, v ktorom uviedol, že ním uplatnená pohľadávka z titulu investícií do rodinného domu bola riadne preukázaná. Poprel, že by sa na výstavbe domu od hrubej stavby po jej dokončenie finančne alebo fyzicky podieľali jeho súrodenci. V doplnení dovolania, ktoré vyhotovil advokát zastupujúci dediča 7/, sa tvrdí, že „rozhodnuté bolo v rozpore s pravdou“ a skutočnosťou, že vlastníkom predmetného domu je dedič 7/. V konaní mu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) v dôsledku „nedostatočného zisťovania skutkového stavu a dokazovania“. Žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Dedič 6/ vo vyjadrení k dovolaniu poprel opodstatnenosť dovolacích námietok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods.1 O.s.p.).

Dovolanie, ktoré v danom prípade smeruje proti uzneseniu, je v zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu

prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dedič 7/ napadol dovolaním uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, nejde ale o potvrdzujúce uznesenie uvedené v ustanovení § 239 ods. 2 O.s.p. Vzhľadom na to jeho dovolanie v zmysle § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je. Prípustnosť tohto opravného prostriedku dovolateľa by prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z väd uvedených v § 237 O.s.p. Na vady tejto povahy je odvolací súd povinný prihliadnuť bez zreteľa na to, či boli alebo neboli v dovolaní namietané (§ 242 ods. 1 O.s.p.).

V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Ustanovenie § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Ak je konanie postihnuté niektorou z týchto väd, možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je dovolanie neprípustné (vylúčené). Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z uvedených procesných väd ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť

dovolania, nie je ale významný subjektívny názor účastníka o tom, že v konaní sa vyskytla vada tejto povahy – rozhodujúce je iba zistenie, že v konaní k danej vade došlo.

Dovolateľ nenamietal, že by v konaní došlo k procesným vadám v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. a vady tejto povahy nevyšli v dovolacom konaní najavo; prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

Aj vzhľadom na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je procesne nesprávny (vadný) postup súdu v občianskom súdnom konaní odnímajúci účastníkovi možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. Postup súdu, ktorý je v súlade s procesnými predpismi, nemôže založiť vadu konania uvedenej povahy.

K námietke dovolateľa, že v konaní mu bola odňatá možnosť pred súdmi konať „nedostatočným dokazovaním“ dovolací súd uvádza, že dovolateľ túto námietku bližšie nevysvetlil. K jej podstate ale možno uviesť, že význam dôkazov a potrebnosť ich vykonania sú otázky, ktorých posúdenie je zásadne v právomoci toho orgánu, ktorý rozhoduje o merite návrhu – inými slovami, právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania. Prípadné nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok neúplnosť skutkových zistení, nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p. (viď R 37/1993). Ak súd v priebehu konania nevykonal všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nie je prípustné, lebo to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom (viď R 125/1999).

K skutkovým záverom, na ktorých sú založené rozhodnutia vydané v tejto veci, dospeli sudy nižších stupňov na základe vyhodnotenia dôkazov. Pokiaľ dovolateľ namieta

nesprávne hodnotenie dôkazov (tvrdí, že v konaní boli nesprávne vyhodnotenú výsledky dokazovania vykonaného listinnými dôkazmi, lebo jeho pohľadávka je týmito dôkazmi jednoznačne preukázaná), dovolací súd uvádza, že dovolacie konanie má prieskumnú povahu a dôkazy sa už v ňom nevykonávajú (§ 243a ods. 2 O.s.p.); z tohto dôvodu ani neprislúcha dovolaciemu súdu, aby prehodnocoval dôkazy vykonané v základnom konaní. Nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov nezakladá vadu v zmysle § 237 O.s.p.

Vychádzajúc z obsahu dovolania je zrejmé, že dovolateľ namieta tiež správnosť právneho posúdenia veci v napadnutom uznesení odvolacieho súdu. Ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. ale odňatie možnosti konať pred súdom dáva do súvislosti len s faktickou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym posúdením veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Treba zdôrazniť, že i keď je nesprávne právne posúdenie veci relevantný dovolací dôvod, samo osebe prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia), lebo súd pri právnom posudzovaní veci neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona, ani procesné právo účastníka (viď aj R 43/2003).

Procesnú prípustnosť dovolania dediča 7/ by nebola spôsobilá založiť ani prípadná tzv. iná procesná vada konania (dovolanie obsahuje aj formulácie svedčiace o názore dovolateľa, že v konaní došlo k vade tejto povahy); v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. je totiž takáto tzv. iná vada konania (majúca za následok nesprávne rozhodnutie vo veci) síce relevantný dovolací dôvod, sama osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá.

Zo všetkých uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania dediča 7/ proti potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu nemožno vyvodiť ani z § 237 O.s.p.

Dovolateľ navrhol zrušiť uznesenie odvolacieho súdu ako celok. Pokiaľ dovolaním napadol výrok tohto uznesenia o trovách konania, smeruje jeho dovolanie proti rozhodnutiu, ktoré nemožno napadnúť dovolaním (§ 239 ods. 3 O.s.p.).

Vzhľadom na to, že prípustnosť podaného dovolania nemožno vyvodíť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, odmietol ho Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní nebol dedič 7/ procesne úspešný a právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo ostatným dedičom (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal dedičom 2/ až 6/ a 8/ až 11/ náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodali návrh na ich náhradu (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. januára 2010

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková